

Nr. 11(63)

BAZŪNE

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas avīzīte
par notikumiem bibliotēkas dzīvē

2016. gada 7. novembris

LĀČPLĒŠA DIENA AR LĀPĀM UN SVECĪTĒM

Gunta Bite

Avīzītes «Bazūne» redaktore

Dzīves lielākie pārsteigumi parasti nāk tad, kad mēs tos negaidām. Turklāt tie ir paši labākie un emocionāli bagātākie. Šāds pārsteigums noteikti bija Lietuvas Neredzīgo bibliotēkas uzaicinājums piedalīties Starptautiskajā konferencē «Bibliotēkas iekļaujošai sabiedrībai» par specializēto bibliotēku iekļaujošo pasākumu piedāvājumiem cilvēkiem ar invaliditāti. Konferenci norisinājās Viļņā no 24. līdz 25. oktobrim un tajā piedalījās dalībnieki no 9 pasaules valstīm. Latviju šajā konferencē pārstāvēja Latvijas Nacionālās bibliotēkas Attīstības departamenta direktors Uldis Zariņš un divas pārstāves no Latvijas Neredzīgo bibliotēkas — Gunta Bite un Ieva Velde.

Konferencē tika apskatītas dažādas tēmas, tādas kā:

- tehnoloģiju, īpašu spēļu un pasākumu piedāvājumi bērniem ar attīstības traucējumiem,
- augstskolu bibliotēku pieejamība cilvēkiem ar īpašām vajadzībām un sadarbība ar specializētām publiskām bibliotēkām,
- informācijas pieejamība bērniem ar disleksiju jeb lasīšanas grūtībām,
- elektronisko informācijas resursu pieejamība redzes invalīdiem,

- pielāgotie pakalpojumi senioriem,
- starptautiska sadarbības tīkla izveidošana starp speciālajām bibliotēkām.

Savukārt Latvijas Neredzīgo bibliotēka prezentēja savus iekļaujošos pakalpojumus, kā arī dalījās pieredzē ar bibliotēkas iekšējās un ārējās vides sadarbību un analizēja to stiprās un vājās puses.

Konferences otrajā dienā galvenā tēma bija par «Marakešas nolīgumu, lai atvieglotu piekļuvi autordarbiem personām, kuras ir neredzīgas, ar redzes traucējumiem vai citām lasīšanas grūtībām», kuru Latvija vēl nav ratificējusi. Šis nolīgums dos arī iespēju sadarboties ar citām pasaules valstīm un apmainīties ar grāmatām dažādās valodās. Šobrīd īpaši svarīgi tas ir tiem redzes invalīdiem, kuri apgūst kādu svešvalodu.

Latvija pašlaik strādā pie dažādu dokumentu sagatavošanas, lai varētu ratificēt Marakešas nolīgumu un izmantot tajā noteiktās privilēģijas un iespējas.

Turpinot par pārsteigumiem, jāsaka, ka šogad, pateicoties Rīgas domes atbalstam, mūsu bibliotēka patīkami pārsteigs ikvienu Latvijas patriotu, piedāvājot iespēju Lāčplēša dienā, 11. novembrī, piedalīties atceres pasākumā un godināt 1919. gada Brīvības cīņās kritušos varoņus. Šī ideja radās domājot par Juglā dzīvojošiem cilvēkiem, kuriem nav iespēja doties uz 11. novembra krastmalu, lai kopā ar pārējo tautu pie

Rīgas pils mūra novietotu aizdegtu svecīti vai dotos lāpu gājienā. Tagad tas būs iespējams tepat Strazdumuižā.

Lāčplēša dienas atceres pasākums sāksies **plkst. 14.00 Latvijas Neredzīgo bibliotēkas lasītavā** ar filmas «Rīgas sargi» demonstrēšanu. Pirms tās apmeklētājiem būs iespēja tikt ar filmas idejas autoru, režisoru un komponistu **Aigaru Graubu**. Uzzināsim filmēšanas aizkulises un tās nozīmību. Lai filmu varētu baudīt arī neredzīgie apmeklētāji, to komentēs Alda Zariņa.

Pēc filmas noskatīšanās visi tiks aicināti uz Strazdumuižas parku, no kurienes **plkst. 17.00** sāksies lāpu gājiens. Bibliotēka būs sarūpējusi lāpas un svecītes, tāpēc ikviens no gājiena dalībniekiem rokās varēs nest gaismas stariņu cauri ciematam, atpakaļ uz bibliotēkas pagalmu. Gājiena dalībniekus ar patriotisku uzrunu sveiks LR

Bruņoto spēku rezerves virsseržants, aktieris un dzejnieks **Ziedonis Ločmelis**.

Gājienam noslēdzoties, bibliotēkas pagalmā tiks aizdedzināts ugunskurs un uzsākta svecīšu nolikšana «Uguns torņos». Kamēr apmeklētāji dzers siltu tēju un aizdeg svecītes, uz improvizētas skatuves norisināsies koncerts ar mūziķa **Gunāra Meijera** un **Edija Fukša** piedalīšanos. Tāpat apmeklētājiem būs iespēja dzirdēt Ziedoņa Ločmeļa dzeju.

Kaut arī koncerts ilgs vien līdz plkst. 18.00, svecīšu nolikšana «Uguns torņos» un sildīšanās pie ugunskura ilgs līdz plkst. 20.00.

Ja šis pasākums gūs apmeklētāju atsaucību, tad bibliotēka Lāčplēša dienas atceres pasākumus rīkos katru gadu, lai tie, Latvijas simtgades ietvaros, varētu pārtapt par lielisku tradīciju svecītes novietot arī Strazdumuižā.

BIBLIOTĒKAS ZIŅAS

FILMU PASAULE BIBLIOTĒKĀ

Liene Jēkabsons
KAN vadītāja

Kad laikapstākļi aiz loga kļūst nemīļīgi, arvien vairāk laika pavadām telpās. To pavadīt var mājās, ciemos pie draugiem vai arī bibliotēkā.

Mūsu bibliotēkas krājumā jau kādu laiku ir Latvijas filmu izlase, kuru saņēmām dāvinājumā no Nacionālā kino centra, ar kādu noteikumu — šo dāvanu mēs nedrīkstam izsniegt jums uz mājām, tāpēc tās būs jāskatās uz vietas bibliotēkā.

Šajā izlasē ir 25 diski, kuros apkopotas 70 filmas, kas pārstāv gan dažādus vēstures posmus, gan dažādus Latvijas kino

veidus. Tur atradīsiet spēlfilmās, dokumentālās un animācijas filmas. Visvecākā ir dokumentālā filma «Baltie zvani», kas tapusi 1961. gadā, kurā maza meitenīte klejo pa Rīgas ielām.

Man vienmēr ir patikušas animācijas filmas. «Zelta sietiņš», kas apvieno trīs Raiņa dzejoļus («Zelta sietiņš», «Mākonītis un Mākonīte», «Saule un Mēness») un skaistās Imanta Kalniņa melodijas, mums visiem ir labi pazīstamas. Vismīļākā man ir tieši pēdējā daļa šajā filmiņā. «Saule un Mēness» man vienmēr ir patīkusi, jo šis stāsts ir par to, kā Saulīte tika nošķirta no Mēnestiņa, spēlē uz pareizajām manas dvēseles stīgām.

Vēl šajā izlasē atradīsiet 10 spēlfilmās, gan tādas, kas tapušas pirms 50 gadiem, gan tādas, kas tapušas tikai pirms dažiem

gadiem. Ir iespēja noskatīties «Purva bridēju» un atkal izdzīvot Kristīnes un Edgara mīlas stāstu, kas varbūt radīs vēlmi atkal pārlasīt Rūdolfā Blaumaņa darbus, pēc kuru motīviem tad arī tapusi šī filma. Piedāvājumā ir arī «Četri balti krekli», «Pie bagātās kundzes», «Ezera sonāte», «Sapņu komanda 1935» un citas spēlfilmas.

Jau iepriekš pieminēju animācijas filmas. Šajā izlasē atradīsiet tādas klasiskas animācijas filmas kā «Zaķīšu pirtiņa», «Dullais Dauka», «Puķu Ansis», kā arī jaunākas filmiņas, piemēram, «Neparastie

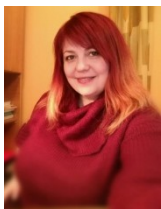
rīdzinieki», «Kalado», «Kad āboli ripo» un daudzas citas, kuru skaitā ir arī 2014. gadā tapušās «Zelta zirgs» un «Akmeņi manās kabatās».

Aicinu jūs atnākt un iepazīties ar filmām, kuras piedāvā šī izlase.

Filmas atrodas Rīgā, bet nesatraucieties, ja esat mūsu lasītājs kādā no filiālēm, jo ja jums ir interese, mēs šīs filmas nosūtīsim uz filiāli, kuru apmeklējat un varēsiet to noskatīties.

Pilnu filmu sarakstu varat atrast bibliotēkas mājaslapā neredzigobiblioteka.lv sadaļā «Pakalpojumi».

VAI RUDENĪ IR IESPĒJA CERĪBAI?

Lija Prentiece

MBTN vecākā bibliotekāre

Rudens. Brāzmais vējš. Zem kājām zelta lapu paklājs... Stāvu Juglas ezera krastā, skatos pāri ūdens plašumam un domāju — vai rudens dod iespēju cerībai, sapņiem un jauniem izaicinājumiem?

Jau divas nedēļas par savu darbavietu saucu Latvijas Neredzīgo bibliotēku.

Pēdējos gados tas bija mans sapnis tur strādāt. Savās pārdomās, sapņos un cerībās, es atļāvos iztēloties sevi tur strādājam. Saka, ka sapni vajag vizualizēt... un man tas izdevās!

Mans dzīves un darba ceļš nav bijis skaistām rozēm kaisīts, drīzāk jau dzīve piemetusi pa kādam ērkšķim klāt.

Skatos debesīs, kur brāzmainais vējš nikni aiztramda mākoņus un krāšņās kļavu lapas laižas virpuļdejā... Diez vai tas pelēkais, it kā nosirmojušais mākonis ir redzējis mani arī agrāk? Kā bezrūpīgu un nebēdnīgu vidējo bērnu trīs bērnu ģimenē Rēzeknes pusē Vējplavās, kur mēs — brālis un divas māsiņas, bijām sava tēta

un mammas acuraugi. Un tad tā jaunā diena, kad tētis gāja bojā avārijā... Biju vēl maza, bet sapratu, ka tētis vairs nekad neatgriezīsies. Tā bija pirmā manas dzīves traģēdija, man ļoti pietrūka viņa... Bet dzīve turpinājās. Mainījās dzīves vide, jauna skola un jauni draugi, pirmās aizraušanās un mīlestība. Un sirmais mākonis noteikti reizēm galvu nogrozīja par trakajiem pusaudžu un jaunības gadiem, kas pavadīti Rēzeknē mācoties Rēzeknes lietišķās mākslas vidusskolā, tad Rīgā Teodora Zaļkalna Valsts mākslas akadēmijā. Ah! Mākslas bohēma, aizraušanās ar trakām idejām, sevis meklējumi un sevis pierādīšana.

Rēzeknē veidota mana ģimene, kurā kā braši ozoli izaudzināti divi dēli — Mārtiņš un Kristaps. Ir strādāts par skolotāju, grāmatu veikala pārdevēju, līdz mans ceļš aizveda uz Rēzeknes Centrālo bibliotēku.

Grāmatu pasaule vienmēr ir bijusi daļa no manas dzīves. Kopš bērnības man vienmēr ir patīcis lasīt. Tā man ir bijusi kā labākais padomdevējs un draugs. Savdabīgā grāmatu smarža un grāmatu daudzums bibliotēkā mani fascinēja! Lasīju, šķirstīju, pētīju, izzināju. Mācījos bibliotekārās lietas, jo viss bija kā jaunatklāta

pasaule. Prieku un gandarījumu sniedza kontaktēšanās ar dažādajiem bibliotēkas apmeklētājiem. Bibliotekārs jau ir sava veida psihologs — uzklausi, ieteikt, nomierināt, uzmundrināt, palīdzēt, informēt. Saku lielu «paldies!» visiem bijušajiem darba kolēģiem un lasītājiem. Es ticu, ka katrs cilvēks, ko satiekam, ir mūsu skolotājs un katra situācija, ko izdzīvojam ir mūsu dzīves mācību stunda.

Skarbu mācību stundu man dzīve iespēlēja pirms 16 gadiem — 13. datums, piektdienas vakars... mašina, ātrums, stabs, troksnis, stiklu šķindoņa, metāla griezīgā skaņa... Un ilgs, grūts atveseļošanās periods, kad atkal bija jāmacās staigāt, rakstīt, ēst, redzēt un... dzīvot. Un tās dienas, kad bija pazudusi redze... Jā, es zinu to, ko nozīmē būt neredzīgam. Ar to arī sākās dzīves periods, kad melnās svītriņas ir vairāk nekā baltās. Klupieni, slimības, tuvu cilvēku nodevība un dziļas pārdomas... Kāpēc tā, kāpēc tas notiek tieši ar mani? Tā kā pati esmu labsirdīga, izpalīdzīga un atsaucīga, tad man netrūka draugu, kas mani atbalstīja. Mana ģimene un tuvākie arī vienmēr bija blakus, es nebiju viena savos pārdzīvojumos. Tomēr gribēju satikt cilvēkus ar līdzīgu problēmu kā man, tāpēc meklēju sev līdzīgos.

Tad arī pirmo reizi iepazinos ar Rēzeknes Neredzīgo biedrību un Latvijas Neredzīgo bibliotēkas (LNerB) Rēzeknes filiāli. Mani uzņēma ar labvēlību un sapratni, iedvesmoja un deva ticību un cerību, ka viss būs labi. Pēc dabas esmu optimiste,

nekad nenolaižu rokas smagos brīžos, esmu cīnītāja. Bet ir reizes, kad ir vajadzīgs arī atbalsts un padoms. Un šeit es to saņēmu. Nebiju viena savos pārdzīvojumos. Paldies Latvijas Neredzīgo biedrības Rēzeknes TO kolektīvam, īpaši Valentīnai Landsbergai un Gunāram Dzindzukam un Rēzeknes filiālbibliotēkas vadītājai Inārai Zeltiņai par viņu atsaucību un labo sirdi.

Ar laiku sapratu, ja vēlos, ko mainīt savā dzīvē, ir jāmaina dzīves vide. Dēli izvēlējās savas darba gaitas īstenot Rīgā. Uz Rīgu atnācu arī es.

Nav nejaušība, ka esmu nokļuvusi tieši LNerB. Zinu, kā tas ir, kad ir redzes problēmas, kad esi cilvēks ar īpašām vajadzībām. Veidojas zināma *tuvība* ar cilvēkiem, kuriem ir šādas problēmas.

LNerB dzīve «mutuļo». Mani pārsteidza, ka šeit ir sava tipogrāfija un Skaņu ierakstu studija. Darbinieki ir draudzīgi, pretimnākoši, izpalīdzīgi. Mīl savu darbu un dara to ar milzu atdevi.

Paldies par man izrādīto uzticību! Vienlaikus sirdī rodas satraukums. Vai tikšu galā ar jauniem izaicinājumiem? Dzīve atkal sniedz man iespēju augt un pilnveidoties, tāpēc būs daudz jāmacās.

Paklau, Tu sirmais mākonis debesīs un Tu brāzmainais vējš, kas dzenā zeltainās rudens lapas! Jūs no saviem augstumiem visu redzat! Sakiet, vai spēšu attaisnot man doto uzticību? Šobrīd es izčukstu savu kluso vēlmi Juglas ezera tumšzilajiem ūdeņiem. Vēlmi par to — LAI VISS MAN IZDODAS!

BAZŪNE

**Latvijas Neredzīgo
bibliotēkas
bezmaksas avīze**

Izdota Braila raksta nodaļā. Iznāk reizi mēnesī.

Redaktore Gunta Bite.

E-pasts: gunta.bite@neredzigobiblioteka.lv

Mājaslapa: www.neredzigobiblioteka.lv sadaļā Pakalpojumi

Tāl. 67522131, 29137112

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli. Par publikācijām atbildīgi paši autori.